

Protecció de dades a les entitats

Les entitats sense ànim de lucre estan obligades a donar compliment a la normativa relativa a la protecció de dades, concretament, al Reglament General de Protecció de dades 2016/678 (UE) i la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), la qual adapta i desenvolupa el RGPD a nivell estatal.

Tot seguit analitzem alguns dels aspectes essencials per entendre l'abast de la protecció de dades a les entitats.

Dades personals: què són i què significa tractar-les?

Es consideren dades personals aquelles informacions relatives a una persona física que la fan identificable i poden ser diverses: dades identificadores, bancàries, correus electrònics, imatges, gravacions de veu, IP...

A més, cal destacar que la legislació aplicable actualment contempla algunes categories especials de dades que, per la seva naturalesa, estan especialment protegides, com per exemple: dades de salut, ideologia, religió, dades genètiques, relatives a la vida sexual, dades biomètriques, entre d'altres.

El tractament de dades personals consisteix en totes aquelles operacions i processos que tracten dades, ja sigui a través de procediments automatitzats o no. Entre d'altres trobem els següents:

- La recollida de les dades a través de formularis d'inscripció físics o mitjançant eines virtuals.
- Guardar les dades en carpetes físiques o a l'ordinador o bé en un programari.
- La transferència d'aquestes via correu electrònic o qualsevol altre mitjà.
- La seva eliminació, ja estiguin en paper o en documents escanejats.

Principis de la Protecció de Dades

La Llei de protecció de dades estableix alguns principis a tenir en compte a l'hora de tractar dades personals, com són els següents:

- **Limitació de les dades:** És important demanar únicament les dades necessàries d'acord a l'objecte per la qual es recullen. Tampoc es podran utilitzar per a qualsevol altra finalitat diferent.
- **Exactitud de les dades:** S'han d'adoptar totes les mesures necessàries perquè es suprimeixin o rectifiquin en cas que calgui.
- **Deure de confidencialitat:** Cal evitar que terceres persones puguin accedir a les dades. Aquest deure és addicional al de secret professional i la seva normativa reguladora.

- **Transparència:** Cal informar sempre de qui recull les dades, quin és el tractament que se'n farà i quines són les finalitats de l'obtenció de les dades.
- **Limitació en la conservació de les dades:** Les dades no es poden guardar indefinidament. Un cop ha finalitzat l'ús pel qual es conservaven les dades i quan no hi hagi una obligació legal de mantenir aquestes dades durant un temps determinat, s'haurà d'establir un protocol d'eliminació o cancel·lació de les mateixes.

Deure d'informació

Una de les obligacions bàsiques de tota entitat en relació a la protecció de dades és el deure d'informació. És absolutament necessari informar a totes les persones de les quals recollim les dades de les dades identificadores de l'entitat, de quina informació es demana i per a quina finalitat, com es tractarà i quin termini de conservació s'aplicarà a les mateixes.

També cal informar sobre els drets que tenen les persones en relació a les dades i com exercitar-los.

Aquest deure d'informació habitualment es dur a terme mitjançant clàusules informatives que s'incorporen als diferents documents de l'entitat on es recullen dades, així com als llocs que pertorqui al web de l'entitat, sobretot als formularis en línia, ja que és una eina habitual de recollida de dades.

En quins casos una entitat pot demanar i obtenir dades personals?

La legislació determina en quins casos es poden demanar, obtenir i tractar dades personals. Cal estar davant d'un dels següents supòsits:

- **Consentiment previ.** La persona titular de les dades les proporciona de manera lliure, informada i voluntària, tot consentint que es tractin. En el cas dels menors de 14 anys, el consentiment el prestaran les persones adultes que ostentin la seva guarda i representació legal.
- **Execució d'un contracte o precontracte.**
- **Compliment d'una obligació legal,** derivada d'una norma.
- **Protecció d'interessos vitals** de l'interessat.
- **Interès públic.**
- **Interès legítim** del responsable del tractament de les dades, sempre que no prevalguin els interessos o drets i llibertats de l'interessat. És un mecanisme que la legislació admet, però que requerirà una major justificació.

En el cas de les entitats, normalment l'obtenció de dades personals es fonamenta en la relació contractual i en l'obtenció del consentiment.

Per exemple, si una persona es vol associar a l'entitat, amb la seva sol·licitud ja estarà consentint que es tractin dades de caràcter personal. En algunes ocasions, també el tractament pot ser per execució d'un contracte o precontracte, especialment en aquells casos d'entitats que prestin serveis a tercers. Un altre cas habitual, és el compliment d'obligacions legals, com poden ser les derivades de la contractació laboral.

En relació a les comunicacions a tercers per fer difusió de l'activitat, s'ha de tenir en compte que, més enllà de la relació que tingui aquesta persona amb l'entitat, per poder fer-li arribar aquesta informació, cal disposar del seu consentiment exprés.

Quins drets tenen les persones titulars de les dades personals?

La normativa estableix quins drets tenen les persones sobre les seves pròpies dades. Aquests drets són personalíssims, per tant, només els pot exercir la persona interessada o, si s'escau, tercers específicament autoritzats.

Aquests drets es poden resumir en els següents:

- **Dret d'accés.** Qualsevol interessat ha de poder conèixer quines són les dades personals pròpies que està tractant l'organització i quin ús se'n fa.
- **Dret de rectificació.** És el dret que permet demanar que es modifiquin dades personals inexactes.
- **Dret d'oposició.** Tot interessat es pot oposar a un tractament concret de les seves dades. Des del moment de l'oposició, l'entitat s'haurà d'abstenir d'utilitzar aquestes dades excepte que concorri una causa legítima per continuar fent-les servir.
- **Dret de supressió,** també anomenat dret a l'oblit. Aquest dret permet que l'interessat sol·liciti l'eliminació d'aquelles dades personals que ja no siguin necessàries per complir l'objecte per les quals varen ser recollides.
- **Dret a la limitació del tractament.** Exercint aquest dret es pot limitar el tractament que una organització realitza de les dades personals.
- **Dret a la retirada del consentiment.** En aquells casos que l'obtenció de les dades personals ha estat mitjançant consentiment, aquest consentiment es pot retirar en qualsevol moment, dins els límits que imposa la legislació vigent.

En conseqüència, això comporta que l'entitat sempre ha de guardar totes aquelles dades obtingudes de la manera més convenient possible, en fitxers o espais físics protegits i reservats del públic en general.

Una vegada les dades ja no siguin útils o hagi cessat la causa per les quals es varen obtenir, caldrà que es destrueixin o s'eliminin.

Com es poden exercir aquests drets i quines obligacions tenim com a entitats?

Qualsevol interessat ha de poder exercir aquests drets mitjançant un procediment fàcil, ràpid i gratuït. L'entitat haurà de donar resposta a l'exercici d'aquest dret i realitzar l'actuació que sigui oportuna, d'acord amb les obligacions legals que pugui tenir també l'entitat.

En cas que no es respongui la petició d'exercici d'aquests drets, l'interessat podrà interposar una reclamació davant l'autoritat competent, o sigui, davant [l'Agència Espanyola de Protecció de Dades](#) o, a Catalunya, també davant [l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades](#).

Com hem de tractar les imatges?

El dret d'imatge, a banda d'estar recollit a la normativa de protecció de dades, també està regulat a la [Llei Orgànica de dret a l'honor, a la intimitat personal i a la pròpia imatge](#).

Cal destacar la necessitat de disposar de consentiment exprés per a captar, difondre i publicar imatges en les quals hi surtin persones, especialment quan es tracta de persones menors d'edat, de les quals es necessitarà el consentiment dels seus representants legals.

En el cas que l'entitat capti i publiqui imatges de les seves activitats de manera habitual, pel que fa a les persones que estan vinculades amb l'organització, es pot fer una autorització en la qual s'autoritzi aquesta captació i publicació d'imatges per a la difusió de l'entitat en termes generals. Tot i així, caldrà especificar la finalitat per la qual es dóna el consentiment i els mitjans de difusió que s'utilitzaran. A més, caldrà renovar el consentiment de forma periòdica, bé sigui per anualitats, cursos, temporades esportives, etc.

MÉS INFORMACIÓ:

Agència Espanyola de Protecció de dades : <https://www.aepd.es/es>

Recursos de Xarxanet :

<https://xarxanet.org/juridic/recursos/les-10-claus-sobre-el-nou-reglament-de-proteccio-de-dades-i>

<https://xarxanet.org/juridic/recursos/les-10-claus-sobre-el-nou-reglament-de-proteccio-de-dades>

Punt de voluntariat i suport associatiu d'Esplugues:

Es tracta d'un servei gratuït adreçat a les entitats i persones interessades en fer voluntariat d'Esplugues. <https://entitats.esplugues.cat/>